

„EFEKTYWNE ZAMÓWIENIA PUBLICZNE – WZMOCNIENIE POTENCJAŁU ADMINISTRACJI”

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój

Oś priorytetowa II: Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji

Działanie 2.18: Wysokiej jakości usługi administracyjne

Warszawa, 29 listopada 2018 r.

KONFERENCJA

„Problematyka antykorupcji i konfliktu interesów w zamówieniach publicznych”

W ramach projektu

**„EFEKTYWNE ZAMÓWIENIA PUBLICZNE
– WZMOCNIENIE POTENCJAŁU ADMINISTRACJI”**

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój

Oś priorytetowa II: Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji

Działanie 2.18: Wysokiej jakości usługi administracyjne

Warszawa, 29 listopada 2018 r.

Analiza postępowań o udzielenie zamówień publicznych z uwzględnieniem oceny efektywności działania aktów prawnych będących w kompetencji Prezesa UZP, pod kątem obniżania ryzyka wystąpienia korupcji.

Dominika Jura

Badanie wykonane na zlecenie UZP

Cel: diagnoza efektywności działania aktów prawnych będących w kompetencji Prezesa UZP pod kątem obniżenia ryzyka wystąpienia korupcji. Pośrednio - ocena działań pracowników i urzędników administracji publicznej oraz innych zamawiających udzielających zamówień publicznych pod kątem obniżenia ryzyka wystąpienia korupcji, w szczególności w zakresie ograniczania uznaniowości przy podejmowaniu decyzji przez te osoby i innych zamawiających

Dobór próby

Metodologia: badanie dokumentacji 50 postępowań o udzielenie zamówienia publicznego zakończonych podpisaniem umowy w sprawie zamówienia

- 16 postępowań na dostawy
- 22 postępowania na usługi
- 12 postępowań na roboty budowlane

Wszystkie postępowania o wartości przekraczającej równowartość kwot określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust 8 ustawy Pzp

Dobór próby

- 14 podmiotów zaliczanych do administracji centralnej (w tym podmiotów jej podległych) – 17 postępowań
- 8 jednostek samorządowych (lub im podległych) – 10 postępowań
- 14 zamawiających sektorowych (łącznie 19 postępowań)
- 1 zamawiający, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy Pzp (1 postępowanie)
- 1 zamawiający, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 3 ustawy Pzp (1 postępowanie)

Pojęcie korupcji

- w wymiarze etycznym i prawnym
- w ustawodawstwie krajowym
- w ustawodawstwie międzynarodowym

*Corruptio obstat quominus
futurum tempus
fiducialiter conspiciatur,
quia suam per
impotentiam et aviditatem
proposita infirmorum delet
et pauperrimos opprimit*

”

*Si aperte non reicitur
serius ocius participes
nos reddit et vitam
delet.”*

Przestępstwo korupcji

- Przestępstwo o charakterze latentnym – brak uchwytnych śladów jego popełnienia
- Trudne do wykrycia, w tym również w zamówieniach publicznych, ze względu na różnorodne typy działań oraz brak zawiadomienia od pokrzywdzonego
- Pokrzywdzony w zamówieniach – interes publiczny

20 zasad wiodących w walce z korupcją

1)-13)...

14) Wprowadzać **odpowiednio przejrzyste procedury** zamówień publicznych, promujące uczciwą konkurencję i zniechęcające do stosowania praktyk korupcyjnych.

18) Zachęcać do badań nad korupcją

Przestępstwa korupcji w polskim prawie karnym

- Łapownictwo – bierne i czynne (art. 228 i 229 k.k.)
- Płatna protekcja (art. 230 i 230a k.k.)
- Nadużycie władzy (art. 231 k.k.)
- Nadużycie zaufania (art. 296a k.k.)
- Oszustwo kredytowe (art. 297 k.k.)
- Zakłócenie przetargu publicznego (art. 305 k.k.)
- Złożenie fałszywego oświadczenia (art. 233 par. 6 k.k.)

Przykłady przestępstw korupcyjnych w związku z zamówieniami publicznymi

- przyjęcie korzyści majątkowej w zamian za przychylność w postępowaniu; korzyść majątkowa - sfinansowanie wyjazdu i pobytu w jednym z państw europejskich; Sąd Najwyższy, sygn. akt IV KK 230/16
- korzyść majątkowa - sfinansowanie zakupu materiałów instalacji elektrycznej, które następnie zostały zamontowane w domu oskarżonego – przedstawiciela zamawiającego Sąd Najwyższy, sygn. akt WA 5/17
- przyjęcie korzyści majątkowej od jednego z wykonawców w zamian za podjęcie się funkcji konsultanta i rzeczoznawcy w przetargu, a następnie przekazywanie temu wykonawcy informacji o działaniach komisji przetargowej i konsultowanie projektu specyfikacji istotnych warunków zamówienia, aby jego postanowienia były korzystne dla tego wykonawcy, udział w przerobieniu oferty w taki sposób, aby była ona ważna; Sąd Apelacyjny we Wrocławiu, sygn. akt II AKa 287/13

Przykłady przestępstw korupcyjnych w związku z zamówieniami publicznymi

- dzielenie zamówienia na części, celem ominięcia obowiązku stosowania ustawy, niedokonywanie rozpoznania cen na rynku, w następstwie czego zamawiający dokonał zakupu produktów po cenach znacznie zawyżonych w stosunku do cen rynkowych od określonego wykonawcy, udzielanie zamówienia z wolnej ręki, pomimo braku ku temu przesłanek – Sąd Najwyższy, sygn. akt **WA 14/12**
- zawarcie kilku niekorzystnych dla zamawiającego aneksów do umowy o udzielenie zamówienia publicznego, zmieniających termin dostawy, jak również ilość dostarczonego zamówionego towaru, Sąd Najwyższy, sygn. akt **WA 23/17**

Zakres przedmiotowy analizy

❖ na etapie przygotowania postępowania

- Kontroli poddano: dobór osób przygotowujących postępowanie, składane oświadczenia o bezstronności, wybór trybu, ustalenie wartości zamówienia, OPZ, ustalenie warunków udziału w postępowaniu, żądanie wadium, dokumentowanie czynności, powiązania kapitałowe pomiędzy wykonawcami oraz innymi podmiotami.

❖ na etapie jego prowadzenia

- Kontroli poddano: otwarcie ofert, zastrzeżenie tajemnicy przedsiębiorstwa, wykluczenie wykonawcy i odrzucenie ofert, podejmowanie działań w związku z wnoszonymi środkami ochrony prawnej.

❖ na etapie realizacji umowy zawartej w wyniku postępowania o udzielenie zamówienia

- Kontroli poddano: zakres dopuszczalnych zmian, zamówienia podobne, kary umowne, terminy wykonania, postanowienia o przeniesieniu praw autorskich, wynagrodzenie wykonawcy.

Wnioski

Efektom analizy stało się opracowanie, w którym sformułowane zostały szczegółowe wnioski i rekomendacje dotyczące efektywności działania aktów prawnych będących w kompetencji Prezesa UZP, pod kątem obniżania ryzyka wystąpienia korupcji.

Dodatkowo wskazano w jakim zakresie konieczne jest podjęcie działań w sferze edukacji, kontroli lub legislacji zmierzających do eliminacji zagrożeń korupcją.

Zaproponowano działania ze wskazaniem grupy adresatów do której takie działania będą adresowane.

Jawność i
transparentność

Zwiększenie
konkurencyjności

Zwiększenie
kontroli – w tym
społecznej

Działania o
charakterze
szkoleniowym i
edukacyjnym

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Urząd
Zamówień
Publicznych

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

